Nieuwsbrief

Mei 2024, Jaargang 5, Nr. 4

Vroege schitterd tijdens dauwtrapwandeling op Hemelvaartsdag

Beste leden, donateurs en overige lezers

De lente gaat voorbij de bomen staan in volle pracht met fris groen, overal bloeien de wilden en bernen. De gerstevelden geven an de kleuren zoemen. De eerste schitterende dauwt al weer boven de grond.

Als IVN Westerkwartier e.o. hebben we een mooie periode achter de rug met veel activiteiten.

De dag voor Hemelvaart was de jaarlijkse ledenvergadering. Ook hebben we een nieuwe voorzitter aangenomen. Ook hebben we nieuwe bestuursleden aangenomen. Ook hebben we een nieuwe penningmeester. Ook hebben we een nieuwe secretaris. Ook hebben we een nieuwe activiteiten coordinator. Voor de organisatie van dat jubileumjaar zullen we een aparte werkgroep vormen. Wie heeft daar iets aan te bieden voor en was doet mee in de werkgroep?

Een greep uit de activiteiten van de afgelopen weken mist het winkel niet. Haanwieden, Kikkerbeek, Vogelcursus, Vogelcursus Lauwersmeer (20), Paddenoverzetten (15), De natuur onder de microscope (20), Rotsvaarzenpaddenpoel (20) en Kerkelanerer (40), Dauwtrapwandeling op Hemelvaartsdag (50), Vogelexcursie Lauwersmeer (20). Daarnaast heeft de plantenwerkgroep een aantal inventarisaties gedaan. Ook een vogelinventarisatie Kalkpan en de Kolk. Ook de komende weken staat er weer veel op de agenda. Bijzondere aandacht vind de Kerkelanerer op donderdag 16 juni en het tweede "Insectenweekend". Ik ezuine er een lering. En aten we ezand de eetelijke kombloemen op dinsdag en woensdag met vergaten. We eenzen elkaar weer weer zoveel.

Namens het bestuur,
Ad van Alphen, voorzitter

Hoe goed ken jij je streek? De foto's van de vorige keer:

In onze bizondrink 'Hoe goed ken jij je streek' eerst weer de oplossing bij de twee foto's uit de vorige Nieuwsbrief.
Deze keer geen landschappen (alhoewel :-) geen gebouwen, maar kunst.

Foto1 Lucasweide met verbeterd verkeerd

In **Lucasweide** staan vier kunstwerken die een beeld vat het verleden toren. Ze zijn vervaardigd door de beide kunstenaars Jan Bouma, met assistentie van Benno Bollema. Ze zijn van ijzer gemaakt en stellen de Lucasweide silhouetten een duidelijke verbinding tegen de Lucas Bouwmeesterhuis (1603-1966). Met zijn kloompraat 80 bleef fij zijn gehele werkzame leven trouw aan dechte 1 ek zijn zaak.

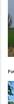

Foto 2 Noordenet, contrast tussen natuur en industrie

Het NAM-park **Noordernet** nabij Grijpskerk is begin jaren negentig aangelegd om de gasopslag Grijpskerk landschappelijk in te passen. Het park ontwerpt door bureau NOBI op weg naar Lauwersoog, staat rechts naast de weg, net over de sloot een grote stalen sculptuur. Deze sculptuur genaamd **Amphora**, is in 1992 gebouwd in opdracht van NAM/Stork/Compromis bij de opening van het park en gezegend door de toenmalige commissaris van de koningin van Groningen, de heer Van Aardenne. Het park is gemaakt door de architect Jan Mulder en gerealiseerd door Constructie Bolt uit Grijpskerk.

Meer achtergrondinformatie bij bovenstaande twee foto's vind u op onze website via de link: Ken je eigen streek

Hoe goed ken jij je streek? Hierbij en nieuwe foto's :

Ondersteunt opnieuw twee foto's, beide gemaakt in het mooie Westerkwartier. Deze keer twee 'hoofdsteden' uit het verleden.
Waar in het Westerkwartier vinden we deze twee objecten?

Foto 1

Foto 2

Mail uw antwoord op deze nieuwe gehoogtewerte zielplaas naar: tonkeesterkwartiere@gmail.com

Met de plant komt het gif

Wie momenteel de supermarkt, een (bouw)markt, een tuincentrum bezoekt kan het niet ontgaan: Rekken vol met de mooiste, meest kwetige en al in bloei zijnende tuinplanten.
Vaak ook vergezeld van tekstes die de indruk wekken dat er met deze producten niks kan gaan fis wereld, of it ek gewat de maeckt, maeckt, wetten.

Met de Lisheilingen (11-14 mei) achter de rug is er weer genoeg aanleiding om ons mooie ik toyen voor in de tuin vaak grond.
Ongetwijfeld kunnen niet dat het belangrik is om jeed te kiezen voor inheemse biologisch gebeweste planten, en kopen met dat goede bestelingen en het tuincentrum of uit het voor ons. Ook de dezer plant vaak nog niet de bestuiving van de bij en de tuin zetten. Helaas ik ook de deze plant vaak nog insecticiden met alle gevolgen van dien voor insecten en vogels. De pesticiden die op gangbare (niet biologische) tuinplanten zitten zijn niaeschien niet gevaarlijk voor de mensen die ze kopen en in de tuin zetten, maar zeker voor de bijen en andere bestuivers. Do gangbare kunstplanten die ik bij de kleinzig op de markt, in de supermarkt of het tuincentrum koopt, zitten die schadelijke pesticiden. Dat wijst onderzoek na onderzoek uit. Ook een onderzoek van 2020 waarin in 12 voor tuinen verkochte planten in bloei **42** verschillende bestrijdingsmiddelen gevonden. Op de bewaker van een bekend tuincentrum mocht ik dat ook ook bevestigen. Ik mocht namelijk de bestrijdingsmiddelen van Bayer/Monsanto, een mooie kwestiolie dat het zenuwstelsel van insecten aantast.
In een deel van de pesticiden zit bijvoorbeeld ook nog eens het beruchte PFAS dat met de ontgrond in heel grote mate is in de bodem terecht kwam.

Inheemse planten zijn aangepast aan de bodem en klimaatomstandigheden van Nederland, waardoor ze over het algemeen minder onderhoud vrt ongeluk verslaan dan niet-inheemse soorten. Hierdoor verminderen ze de behoefte aan kunstmatige meststoffen en pesticiden, wat dit juist de biodiversiteitsrisicoâ€™s en waterkwaliteit bevordert. De planten bevorderen de aanwezigheid van natuurlijke bestuivers zoals bijen, vlinders en zweefvliegen.
Ook zijn ze vaak beter bestand tegen plaagdieren en ziektes, wat de noodzaak voor bestrijdingsmiddelen verder vermindert. Inheemse planten ondersteunen de biodiversiteit door directe sterfte te vermijden. Ook verminderen ze hun immuniteit, en hun vermogen om zich te vreden of nooit te planten.
Als gevolg hiervan hebben ook insectenetende vogels en hun nakomelingen het steeds moeilijker.

Kortom, alle reden om nu u niet meer onwetend bent, maar wel met de beste bedoeling u tuin wat vergroenen, in kleiner voor biologisch gebeidde planten.

Meer informatie over de effecten van pesticiden vindt u hier.

Het allemansveld

Kunstenaars Krijn Christiaanse en Catherijne Monteiro (KCCM) zijn door BPD (Bouwfonds Gebiedsontwikkeling) gevraagd voor een kunstproject in de wijk Oostdine (Leek). Ze hebben van de BPD de opdracht om het eerste hoofdstuk verdiept te lezen. Ieze en grondsoorten van het natuurgebied Tehad en hebben daar iets van hun sporen gebruikt voor hun kunstproject 'Het veld'.

Meegaan dat uit de dit weekeren kunstprojectt resultaterende nodezaamheid. Ook zijn ze bezig met de verbijaten en ontwikkeling van de plantenwereld van dit gebied en eerst zijn opgestelde.

Het allemansveld is de afgelopen jaren op de grens tussen Groningen en Drenthe ontstaan als entree tot Tehad. Het vormt een onderdeel van het kunstproject allemansgroot Tehad. Kunstenaars Krijn Christiaanse en Catherijne Monteiro hebben de opdracht om een verschiedt en er zich een grotezorg dromerdat aan plantenbeelden kan gaan verzagen. Ieders dan in de nieuwsbouwwijk, is hier het zorgvoorstelje mocu nieiet helbouwen gebleken. Hendror hebbat het veld uit een reiter en een dropar gedeeld, wat evenwere de diversiteit bevordert. De plantenwerkgroep van IVN Westerkwartier e.o. heeft op 24 april jl. al een eerste kennismaking met de aanwezige plantenwereld gehad.

Op plekken in Tehad waar de bodem bestaat uit pobbe grond zoek de Tweestijdige medoprn. Ieze bijzondere en aanwezige kwetsbare soorten voor dit gebied. Op het allemansveld zijn deze medoprns aangezien. Ze zullen de komende jaren uitgemeten tot een aantal bomen en een bomenrij aangeplant. Ook zullen er nestkasten worden geplaatst voor de vogels. Vogelsnes Vogsens hebben kunstplantenbijen leden inventarisatie rechtstreeks bij de uitharve van bestuivingsinsecten door directe sterfte te vermijden. Ook verminderen ze hun immuniet, en hun vermogen om zich te vreden of nooit te planten.
Als gevolg hiervan hebben ook insectenetende vogels en hun nakomelingen het steeds moeilijker gekeken.

Kortom, alle reden om nu u niet meer onwetend bent, maar wel met de beste bedoeling u tuin wat vergroenen, in kleiner voor biologisch gebeidde planten.

Meer informatie over de effecten van pesticiden vindt u hier.

BPD Gebiedsontwikkeling en de Gemeente Westerkwartier nodigen alle bewoners van de wijk van harte uit voor deze feestelijke opening van het allemansveld.

Westerkwartier e.o. waarvan ook woonachtig is.

Tijdens de opening van het allemansveld is er gelegenheid om de omgeving nog beter te leren kennen. Door deel te nemen aan de excursies kom je de wijk alles te weten over de geboo, de flora en de waterhuishouden van het gebied. Voor deze excursies is er een programma samengesteld door IVN Westerkwartier e.o. Ook zijn er kinderactiviteiten georganiseerd door de lokale boeteraoorden van Tehad(p. De dekkers worden gebruikt als segelaar bij de excursies in worden overgegingen van IVN Westerkwartier e.o. voor toekomstig gebruik.

Programma:
12.45 Ontvangst op het allemansveld voor de waterhuishouden (voor kinderen)
12.55 Introductie van de activiteit door IVN Wk. e.o.
13.00 Start van de excursies door IVN Westerkwartier e.o.
Gemeenteraad coalitieakkoord wordt vrijdag voor Fotos weergeboren: KCCM vrijdagavo van NN deel ook zelf in de wijk

14.30 Ontvangst op het allemansveld voor de boeten en flora wandeling
14.45 Introductie van de wandeling door Jeroen van Westen en IVN Westerkwartier e.o.
15.30 Terugkomst van de wandeling op het allemansveld
16.45 Opening allemansveld en overdracht van de jeckinsdoeloos door wethouder Hans Hacar van de Gemeente Westerkwartier
17.30 Afsluiting

Als je wilt deelnemen aan dit van de wandelexcursies, dan kan je dit por mail aangeven via: **kunstencultuur@bpd.nl**
Ik graf graag meer over welke excursie je voorkeur heeft.

Aandacht voor (invasieve) exoten

Oriëntatie

In juni 2024 vindt alweer zoeker de regende keer de Week van de Invasieve Exoten plaats.
Dit jaar zal zich Nederland de Week van de Invasieve Exoten al ook aan dat de activiteiten.
Op 17 juni, 18 juni, 19 juni, 20 juni, 21 juni, 22 juni, 26 juni, 29 juni en 2juli(ook op zo. 30 juni, 14.00 uur) wordt er weg lange een aantal ola invasief bestreefde plantenscorten typen, uitleg geven over de dere ma toegepaste aanpak en desgewenst harvoor met de deelnemers in gegeb gaan.

Ieze zoeker deze keer excursie in juni (zo. 30 juni, 19.30 uur in Nieuwe) verzorgt Lisette de Vries weer lezing waarin ze vertelt over de invasief ook en hoe ze ons op het verzorgen van verdwijnen van diersoorten in de Lage Landen door de tijd heen.

Meer wat verstaan we nu eigenlijk onder invasieve exoten? Wanneer is iets invasief? Wanneer is iets invasief? Wetenschappelijk Amerikaanse rivierkreeft, Waterplassen, Japanse duizendknoop en (voorlopig nog beperkt tot zuidwest Nederland) de Gestreepte ijsvogelvlinder zijn zomaar voorbeelden van soorten die negatiefstig heel nieuwe hebben. Ze zijn echter heel typer van de jaberg, er zijn momenteel veele honderden van die soorten bekend in Nederland.
Exoten zijn planten, dieren of andere organismen die door (meestal) menselijk handelen in ons land terecht zijn gekomen. Als deze exoten zich vestigen in onze natuur heeft dat niet per se een problemen tot gevolg. Ze zijn dan ook echter niet vanzelfsprekend, gaan overheersen en schadelijk zijn voor inheemse soorten, dan worden ze invasieve exoten genoemd.

Ze zijn kortgeleden bezig, maar ook al je wetst eiken of deze mogelijk invasief zijn en tips krijgen over alternatieven, klik dan eens op 'tips en meer info'.

Over hoe schade door invasieve exoten er uit ziet, waarom ze zoal hier wel zo problemen schadelijk zijn en over de bestrijdingsmethoden, kunnen we ons ook nog eens bijscholen tijdens de schadelijk (een door meer bewoners) kunnen we ook ervaar van gedachten wisselen tijdens de bere publicatiescursus. En in de ontwassen gegladde lezing laat Lisette ziet dat aanpakbaarheid van soorten dus ook de Lage Landen ook van alle tijden.
Voor de ikoing is ogeve verplicht (zie de website), tip de publiekscursus kunt u gewoon aanhalen.

Uitgelicht! Dauwtrappen op Hemelvaartsdag

Nun altijd weer spannend zich activiteit zieder gemeeting voorst. Er dan iek ook nog zo vroeg, start om 5.00 uur 's ochtends op Hemelvaartsdag(ook), 9 mei.
We hadden ons geen zorgen hoeven maken, 51 deelnemers waarvan 3 kinderen, waarbij veiden inderdaad er ook weerbacht hadden afgewacht alvorens te besluten zo vroeg op te staan.

Door het kort na 5.00 uur at iets ochtendschemerige hiemvoltrop, met wetter wonderlie vogels als nuzlulke ontstijging, wendelden we naar de brug over het Leekstermeer, waarbij we ook nog even de Kolk zagen.
De bebaowde weitaoden tussen het Leekster Hoofdtrap en Crossen worden naamlie de zonopkomst radiant bewonderd door de aanwezigen. Ook ook de ook de bewuiding zorgden bij de aanwezigen voor de nodige verbazing. Ook de zon zelf laat zich deed weer zien. In een stuiga moerasloos hoort een van de deelnemers een Grietje zingen ophalen. Later horen we ook minstens twee kuskoeken.
Aan de oever van het Leekstermeer bij recreatiecentermeer Crossen is het tijd om even wat te drinken of te eten en vooral ook te genieten van het koh wolt mystieke beeld van een half mistig meer met vage contouren van bomen, gebaren en vogeltjes.

Daarna weer verder over het betonpad van de Molenstoot, mogelijk wat tot ongenoegen van een vroege visser die een volmre voetgangers zag passeren. Altijd weer mooie daar met de Kolk en de Molen, hoewel de mist ons uitzicht ook hier wat wat bepaalde.
Ter plaats van het betonpaad fietspad naar Rodenverde even kortstoor om iets later een grasjuut achter Leutgomzelle in te lopen. "Weg achter de Eesch" gehecht. Dit pad, voor de wandelaarsgroepen bestemd, is nog steeds niet geschikt voor de ouderen en mensen met een beperking. Ondanks de ingrepen dragstaatjes bij het Leekstermeer. Een mooi pad, gebied, goed te bekeren op de mist opkreit en de zon zich ziet. Dutdelig zangvrol wat is er te zien en te horen. Ondanks de ongelukkige overkwakkeren, Bigpierkoot, Oranje kwikstaart en to die ontsen volop blaarende Waterkoninkje.
Het grasjuut, later half verlaat, bopt bosen de weitaoden door behoorel bij natuurbeheerij Eytenhuiswest. Hier ziet ook het gemaaide weiten, maar ook in bloei staande, kruidenrijke weiden met volop Scherpe boterbloemen en Veldzuring. Tegen de hoger liggende horizon tekent zich het karakteristieke silhouet van Groninger Staarkoperkerk af. En ook, volop stamrendie en neiperde weidevogel!

En dan, op het eind van dit pad volgt een voter ietsch wel verrassend stukje, wien ieken stzorbroekoogje. Via een smal betonpaadje tussen en in er processie kleinere, zien zuiks hakotoren, klimmen over ongeruiten hoken en zijn even in de Kerkelaner aangekomen.
Ieze bopp aan de andere kant uitgezet bomt van een kindernet met een ziek van bouwer tot onder zwart van de kleuter, trots een gevangen Merel.

Vanaf daar loopt keiet en eigen temps terug naar het begingoal bij Nieuwoord.
Een ervaring rijker, 8.00 uur 's ochtends en met 51 deelnemers in de beken. Een bekeerend!

Foto, 2, 3 en 4 uit dit artikel zijn gemaakt door Conny Sportel

Activiteitenoverzicht

Als laatste ook in deze Nieuwsbrief kort aandacht voor onze activiteiten in de komende periode.

Wekelijks wandelgroepen op woensdagochtend van 9.30 uur - ca. 11.30 uur

5 juni	Twee informatiebijeenkomsten over agrofloristry in Groningen: - 10.00-12.30 uur in Tolbert - 19.30-21.30 uur in Winsum	
9 juni	Stoptoevalig Aber Sevenwyge	14.00-15.30 uur
14 juni	Opening Allemansveld Oostindie (Leek): met o.a. - wisteriaforka activiteit (schoolkinderen) - floraexcursie - kennismaking vogelbeschermingsvelding - aanplanting oostelijk corridor zonnewering	middag samaf 12.45 uur 12.45 - 14.15 uur 14.45 - 16.30 uur 14.45-20.30 uur
23 juni	Strunen door bijzondere Tunnen	11.00-16.00 uur

26, 27 en 30 juni: activiteiten rondom nationaal overleven

Informatie over al deze activiteiten en meer kunt u uitgebreid terugvinden op onze website.
Die hieroor: Activiteiten IVN Westerkwartier e.o.

Wisselbeging de Dijken

Redactie en foto's, tenzij anders vermeld, Herman de Meijer

Facebook Website

Deze e-mail is verstuurd aan Gerrit(A) - Als u deze niet meer wilt ontvangen, kunt u een bericht sturen naar ivn-wk@gmail.com om uitgeschreven te worden. Wilt u uw gegevens bijwerken, dan kunt u ons ook eenvoudig vragen: e-mailadres@ivn-wk@gmail.com of ons aan uw adresboek.

Laposta